ὡς δὲ τῶν ἐπὶ Ἀστερίου Καλανδῶν κυριώτατος χαρακτηρισμὸς ἦσαν αἱ προσωπιδοφορίαι, οὕτω καὶ τῆς νῦν Ἀπόκρεω κεφαλαιῶδες γνώρισμα εἶναι ἡ μεταμφίασις. Ἀλλὰ καὶ τὰ Συμπόσια συγχωνευθέντα εἰς τὰς Ἀποκρέω ἀποτελοῦσι τὴν ἀπόδοσιν (1) τῆς βακχικῆς ταύτης ἑορτῆς· ἐνῷ δὲ ἤλλαξαν τὸ ὄνομα, ἐπὶ τὸ λατινικώτερον καλούμενα Κούλουμα (Cumulus προσθήκη, ἀπόδοσις), οὐδὲν ἧττον ἡ πομπὴ μένει ἔτι ἡ αὐτὴ ὡς πρὸ χιλίων πεντακοσίων ἐτῶν τὴν περιέγραψεν ὁ μέγας Βασίλειος.

Ἀνωτέρω ἐρρέθη ὅτι ὁ λαὸς μετὰ πολλῆς ὑποψίας καὶ δυσαρεσκείας ἤκουσε τὴν ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πατέρων καὶ ἰδίᾳ τοῦ Χρυσοστόμου κηρυττομένην κατάργησιν τῶν θεάτρων

τραγούδια, καὶ παίζουν ὡσὰν μωρὰ παιδία.» Στουδίτου Κατηχήσεις, μεταγλωττισθεῖσαι εἰς ἁπλῆν φράσιν. Ἐνετίησι, 1770 (Κατήχησις τῇ Κυριακῇ τῆς Τυροφάγου, σελ. 103).

(1) Ἀπόδοσιν ἔλεγον οἱ βυζαντινοὶ τὸ τέλος ἑκάστης ἐπισήμου ἑορτῆς. Ducange, Glos. Graec. λ. ἀποδίδοσθαι. Ὁ Σοφοκλῆς (Greek Lexicon λ. Ἀπόδοσις) ὀρθῶς παρατηρεῖ ὅτι ἡ βυζαντινὴ ἀπόδοσις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ τῶν Ἑβραίων ἐξόδιον σημαῖνον, ὡς προερρέθη (σελ. κε') τὴν τελευτήν· πραγματικῶς δὲ ἐπιθανάτιος πομπὴ τῶν Ἀποκρέω εἶναι τὰ Κούλουμα, τὰ ὁποῖα οἱ Γάλλοι καὶ Ἰταλοὶ εἰδικώτερον καλοῦσι enterrement du Carnaval, funerale del Carnovale. Ὡς γνωστὸν τὸ Carneval παράγεται ἐκ τῶν τοῦ νεωτέρου λατινισμοῦ λέξεων Carnelevamen, Carnelevale, Carnelevarium, Carniprivium, σημαινουσῶν ὡς ἡ Ἀπόκρεως τὴν ἄρσιν, ἀποχήν, καὶ ἀφαίρεσιν τοῦ κρέατος· πᾶσαι αἱ λέξεις αὗται δὲν εἶναι ἀρχαιότεραι τῶν Σταυροφορικῶν χρόνων, ἐν ἀρχῇ δ' ἐδήλουν μόνον τὴν τελευταίαν τῆς Τυροφάγου ἑβδομάδος Κυριακήν.

Ὅτι δὲ ἡ νῦν Ἀποκρεωτικὴ πομπὴ εἶναι ἡ αὐτὴ τῶν παλαιῶν Καλανδῶν πειθόμεθα καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ τελευταία τῆς Καλανδικῆς πομπῆς ἡμέρα ἐκαλεῖτο ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ Ἀπόθεσις, δηλαδὴ Κούλουμα (Νεαρὰ 105, σελ. 269 ἐκδ. Ἐρρ. Στεφάνου).